

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Травень 2017 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:	2
Зміни в Законодавчі акти	4
<i>Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій»</i>	4
Роз'яснення контролюючих органів	4
Податок на прибуток підприємств	4
<i>Щодо віднесення заборгованості до категорії «безнадійна» по пп.14.1.11 є) ПКУ</i>	4
<i>Списання дебіторської заборгованості, якщо резерв сумнівних боргів не створювався</i>	4
<i>Чи сплачують резиденти ЮО - платники ЄП при виплаті нерезиденту - ЮО доходів із джерелом їх походження з України податок з таких доходів?</i>	4
Податок на додану вартість	5
<i>Щодо включення сум ПДВ до ПК по операціям з придбання чаю, кави та господарчих товарів</i>	5
<i>Щодо нарахування ПЗ по п.188.1 та п.198.5 ПКУ</i>	5
<i>Яким чином покупець повинен відобразити коригування ПК у зв'язку з поверненням продавцем авансу або продавцю неоплачених товарів якщо на дату повернення реєстрація платника ПДВ такого продавця анульована?</i>	5
<i>На яку дату виникають податкові зобов'язання з ПДВ у власника товару, який передає товар на відповідальне зберігання, у разі його знищення (втрати) або відмови зберігача повернути товар?</i>	5
<i>Як в обліку ПДВ відображається операція з відшкодування працівниками роботодавцю вартості особистих розмов по телефону?</i>	5
<i>Експортери можуть вивозити товар за ціною нижче ціни придбання, не доплачуючи ПДВ</i>	6
<i>Щодо відповідності кодів УКТ ЗЕД товарів та кодів послуг кодам КВЕД, які внесені до ЄДРПОУ</i>	6
<i>Якщо до 16.03.2017 у ПН не вказали код УКТ ЗЕД у зв'язку з його відсутністю у Митному тарифі України, то штрафні санкції не застосовуються</i>	6
<i>Чи може у графі 4 ПН при продажу товару зазначитися інша одиниця виміру, ніж була зазначена у ПН при придбанні товару?</i>	6
<i>Яка сума має бути зазначена в службовому полі рядка 19.1 УР до декларації з ПДВ?</i>	7
<i>Щодо зарахування сум бюджетного відшкодування ПДВ у рахунок сплати податку на прибуток</i>	7
<i>Мінфін про штрафи за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних</i>	7
<i>Щодо застосування штрафів за невиконання вимог про виправлення допущених продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів ПН?</i>	7
<i>Наслідки внесення зміни до умов договору в частині збільшення ціни товару/послуги і здійснення доплати покупцем</i>	8
<i>В яких випадках не зазначається код УКТ ЗЕД та код послуг в податкових накладних</i>	8
ПДФО	8
<i>Чи здійснюється перерахунок нарахованого та утриманого ПДФО за ставкою 18% з доходів у вигляді дивідендів у зв'язку зі зміною ставки на 9%?</i>	8
<i>Оподаткування вартості проживання та проїзду працівників із роз'їзним характером робіт</i> ..	8
<i>Оподаткування безоплатно отриманих корпоративних прав від фізичної особи</i>	8
Акцизний податок	9
<i>Чи виникнуть податкові зобов'язання з акцизного податку при викраденні пального та подальшій компенсації його вартості?</i>	9
ТЦО	9

Які операції за договором комісії підпадають під дію ст.39 ПКУ?.....	9
Щодо подання звіту про контрольовані операції по операціям сплати роялті.....	9
Трудове законодавство	10
Щодо можливості перенесення строків звітування підзвітною особою у разі її тимчасової непрацездатності	10
Несвоєчасне подання авансового звіту в разі витрачання працівником власних коштів: чи бути штрафу?.....	10
Розмір добових при відрядженні до ВЕЗ «Крим».....	10
В який термін працівник має повернути кошти, видані на відрядження, за умови що відрядження не відбулось?	10
Щодо застосування діапазонів («вилок») окладів	11
Працівника демобілізовано: як оплачувати час візиту до військомату	11
Радянські нормативно-правові акти у сфері охорони праці більше не застосовуються на території України	11
Прийшли податківці, а штраф отримуєте від Держпраці	11
Інше	11
Внесено зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухобліку.....	11
З 01.01.2018 індивідуальна податкова консультація, надана контролюючим органом до 31.03.2017, не підлягає застосуванню	12
Методичні рекомендації щодо заповнення податкової декларації з податку на нерухоме майно у разі уточнення податкових зобов'язань	12
Чи нараховуються штрафні санкції та пеня за порушення строків сплати податкового зобов'язання по платі за землю, якщо платник податку не сплатив податкове зобов'язання, задеклароване в податковій декларації з плати за землю, а погашення податкового боргу відбулося внаслідок подання уточнюючої декларації щодо зменшення суми раніше нарахованих зобов'язань?	13
Чи передбачено відповідальність за несплату пені?	13
Застосування ФОПом РРО при реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, лише в одній із господарських одиниць	13
Як визначити вартість майна, отриманого засновником у разі виходу з числа засновників (ліквідації) емітента корпоративних прав, для розрахунку інвестиційного прибутку?	13
НБУ знизив облікову ставку до 12.5% річних з 26.05.2017	13
Послаблення обмежень на валютному ринку.....	13
Щодо нарахування пені у сфері ЗЕД за ненадходження валютної виручки у разі безоплатного надання товарів нерезиденту	14
Щодо курсу гривні при заповненні декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами	14
Судова Практика.....	14
Органи ДФСУ під час прийняття декларації повинні перевіряти, чи до того органу вона подається	14
Строк в 1095 днів для списання помилково та/або надміру сплачених сум обраховується з дня фактичної сплати коштів.....	14

ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ

Прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій»

Законодавчим актом (законопроект від 28.04.2016 №4541):

- скасовано реєстрацію іноземних інвестицій, замінивши її формальним інформуванням для ведення державної статистики;

- врегульовано на рівні закону базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання;

- надано право отримувати посвідку на тимчасове проживання в Україні іноземним інвесторам, які мають істотну участь в українських підприємствах, але не працевлаштовані на підприємстві.

РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Податок на прибуток підприємств

Щодо віднесення заборгованості до категорії «безнадійна» по пп.14.1.11 є) ПКУ

ДФСУ в листі від 12.04.2017 N7737/6/99-99-15-02-02-15 роз'яснила в яких випадках заборгованість є безнадійною в зв'язку з тим, що вона не погашена внаслідок недостатності майна боржника, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості.

У разі відсутності майна у боржника - фізичної або юридичної особи для повного погашення заборгованості визнання такої заборгованості безнадійною згідно з пп.14.1.11 є) ПКУ можливе за умови, що здійснені виконавцем відповідно до Закону «Про виконавче провадження» N1404 від 02.06.2016 заходи щодо розшуку такого майна виявилися безрезультатними, а інше майно у боржника - відсутнє, що

підтверджується постановою державного виконавця про повернення виконавчого документа у порядку і на умовах, визначених Законом N1404.

Списання дебіторської заборгованості, якщо резерв сумнівних боргів не створювався

В ресурсі ЗІР ДФСУ вказала, що у разі списання дебіторської заборгованості, яка відповідає / не відповідає ознакам, встановленим пп. 14.1.11 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, щодо якої не створено резерв сумнівних боргів, фінансовий результат до оподаткування згідно з пп. 139.2.1 п. 139.2 ст. 139 ПКУ підлягає збільшенню на суму списаної заборгованості.

При цьому зменшення фінансового результату відповідно до пп. 139.2.2 п. 139.2 ст. 139 ПКУ здійснюється лише на суму дебіторської заборгованості, яка відповідає ознакам пп. 14.1.11 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, чинним на дату її списання, незалежно від того, чи створено резерв сумнівних боргів за такою заборгованістю.

Чи сплачують резиденти ЮО - платники ЄП при виплаті нерезиденту - ЮО доходів із джерелом їх походження з України податок з таких доходів?

Податковий орган в ресурсі ЗІР в категорії 108.05 прийшов до висновку, що у разі виплати на користь нерезидента або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва нерезидента на території України) будь-якого доходу з джерелом походження з України юридичні особи - платники єдиного податку повинні утримувати та перераховувати до відповідного бюджету податок з доходів нерезидента, а також за підсумками податкового (звітного) року, в якому здійснені такі виплати, подавати до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням Декларацію та Розрахунок (звіт) податкових зобов'язань нерезидентів, якими отримано доходи із джерелом їх походження з України, як додаток до неї.

Податок на додану вартість

Щодо включення сум ПДВ до ПК по операціям з придбання чаю, кави та господарчих товарів

В листі від 05.05.2017 N77/6/99-99-15-02-02-15/ІПК ДФСУ прийшла до висновку, що суми ПДВ, нараховані (сплачені) платником податку у зв'язку із придбанням продовольчих товарів (чай, кава, цукор, цукерки, печиво, вода питна, сік, вершки), товарів господарського призначення (засоби для прибирання приміщення офісу, побутова хімія, серветки, туалетний папір, пакети для сміття, одноразовий посуд, мило) включаються до складу податкового кредиту за умови наявності відповідного документального підтвердження (ПН зареєстровані в ЄРПН, митні декларації, інші документи, передбачені п.201.11 ПКУ).

Якщо вартість зазначених товарів включається до складу витрат та, відповідно, до **вартості товарів/послуг**, операції з постачання яких є об'єктом оподаткування та пов'язані з отриманням доходів, дані товари визнаються такими, що призначаються для використання/використані в господарській діяльності, і додаткового нарахування податкових зобов'язань за правилами, встановленими п.198.5 ПКУ, не здійснюється.

Звертаємо увагу, що для включення сум ПДВ при придбанні кави, чаю та господарчих товарів до податкового кредиту (без коригування по п.198.5 ПКУ), вартість таких товарів повинна включатись до собівартості товарів/послуг платника ПДВ.

Щодо нарахування ПЗ по п.188.1 та п.198.5 ПКУ

В листі від 10.05.2017 N96/6/99-99-15-03-02-15/ІПК ДФСУ прийшла до висновку, що якщо платник податку нарахував податкові зобов'язання з ПДВ, виходячи із бази оподаткування ПДВ, визначеної пунктом 188.1 ПКУ, додаткового нарахування податкових зобов'язань з ПДВ

відповідно до п.198.5 ПКУ не здійснюється.

Яким чином покупець повинен відобразити коригування ПК у зв'язку з поверненням продавцем авансу або продавцю неоплачених товарів якщо на дату повернення реєстрація платника ПДВ такого продавця анульована?

Податковий орган в ресурсі ЗІР в категорії 101.15 вказав, що незалежно від того, що постачальника (продавця) на дату повернення ним авансу / йому неоплачених товарів анульовано як платника ПДВ, покупець повинен здійснити зменшення податкового кредиту за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок та відобразити суму зменшення в податковій декларації з ПДВ. Таке коригування відображається у рядку 14 розд. II податкової декларації з ПДВ з обов'язковим поданням додатка 1 до декларації на підставі бухгалтерської довідки.

На яку дату виникають податкові зобов'язання з ПДВ у власника товару, який передав товар на відповідальне зберігання, у разі його знищення (втрати) або відмови зберігача повернути товар?

ДФСУ в ресурсі ЗІР категорії 101.06 роз'яснила, що у разі якщо зберігач товару надав власнику товару письмову відмову про повернення такого товару, чи закінчився термін його зберігання, що визначений у договорі, і зберігач не повертає товар без будь-яких пояснень, то вважається, що відбулась операція з постачання такого товару і **на дату такої письмової відмови чи закінчення терміну зберігання товару** у власника такого товару виникають податкові зобов'язання з ПДВ.

Як в обліку ПДВ відображається операція з відшкодування працівниками роботодавцю вартості особистих розмов по телефону?

В категорії 101.04 ресурсу ЗІР ДФСУ зазначила, що якщо платник ПДВ не може підтвердити виробничий характер телефонних переговорів або телефонні переговори проводилися працівниками в особистих цілях, то згідно з п.198.5 ПКУ платник ПДВ зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання.

При цьому при отриманні від працівника платника податків компенсації вартості послуг зв'язку додаткового об'єкта оподаткування ПДВ не виникає.

Експортери можуть вивозити товар за ціною нижче ціни придбання, не доплачуючи ПДВ

Контролери в листі від 05.05.2017 №87/6/99-99-15-03-02-15/ІПК роз'яснили, як визначати базу обкладення ПДВ при експорті придбаних товарів, за ціною нижче вартості придбання. Фіскалі нарешті відмовилися від ідеї оподатковувати таку різницю за ставкою 20%. І пояснили, що до всього обсягу поставки застосовують ставку 0%.

Правда, такий висновок податківці зробили, прийнявши до уваги позицію судових органів. Останні наполягають, що базу оподаткування слід визначати в загальному по операції поставки товарів, тому до операції експорту потрібно застосовувати єдину ставку ПДВ 0%. До появи судових рішень такого змісту фіскалі вимагали від експортерів сплатити з суми перевищення 20% ПДВ.

Щодо відповідності кодів УКТ ЗЕД товарів та кодів послуг кодам КВЕД, які внесені до ЄДРПОУ

Податковий орган в листі від 18.05.2017 N271/6/99-99-15-03-02-15/ІПК вказав, що при здійсненні операцій з постачання товарів/послуг платник ПДВ зобов'язаний нарахувати податкові зобов'язання за такою операцією, скласти та зареєструвати в ЄРПН податкову накладну, в якій відповідно до п.201.1 ПКУ зазначити код УКТ ЗЕД / код ДКПП незалежно від того, чи внесено відповідний код діяльності до ЄДРПОУ.

Звертаємо увагу, що якщо обсяг постачання товарів/послуг по коду КВЕД, який не внесений до ЄДРПОУ значний (перевищує 10% загального обсягу постачання), то **рекомендується внести даний код КВЕД до ЄДРПОУ.**

Якщо до 16.03.2017 у ПН не вказали код УКТ ЗЕД у зв'язку з його відсутністю у Митному тарифі України, то штрафні санкції не застосовуються

Контролюючий орган в листі від 05.05.2017 N88/6/99-99-15-03-02-15/ІПК зазначив, що оскільки ПКУ не передбачено особливостей щодо заповнення коду товару згідно з УКТ ЗЕД у разі його відсутності у Митному тарифі України, то відсутність коду товару згідно з УКТ ЗЕД у ПН, складеній та зареєстрованій в ЄРПН до 16.03.2017 (по 15.03.2017 включно), **не визначається як помилка**, допущена при складанні такої ПН, та не може бути єдиною підставою для невизнання податкового кредиту за такою ПН.

При цьому ПН, складені та зареєстровані в ЄРПН до 16.03.2017 (по 15.03.2017 включно), не потребують коригування після 16.03.2017 у частині внесення до них коду товару згідно з УКТ ЗЕД (якщо це не підакцизний та/або не ввезений на митну територію України товар), якщо відсутні інші причини для коригування (зміна кількості товару/послуги, перегляд цін, виправлення інших помилок).

Чи може у графі 4 ПН при продажу товару зазначатися інша одиниця виміру, ніж була зазначена у ПН при придбанні товару?

ДФСУ в ресурсі ЗІР в категорії 101.16 роз'яснила, що якщо при придбанні товару, ціну було встановлено за вагову одиницю (кілограм, тону тощо), а постачання здійснюється за ціною за кількісну одиницю (штуку тощо) такого товару, то одиниця виміру, вказана у графі 4 ПН, складеної на операцію з постачання товару, може відрізнитися від одиниці виміру, що вказана у ПН, отриманій

платником ПДВ при придбанні такого товару.

Яка сума має бути зазначена в службовому полі рядка 19.1 УР до декларації з ПДВ?

В категорії 101.23 ресурсу ЗІР ДФСУ зазначила, що сума, обчислена відповідно до п.200^{1.3} ПКУ на момент подання податкової декларації, зазначається у відповідному службовому полі у рядку 19.1.

Якщо при заповненні уточнюючого розрахунку до декларації змінюється значення рядка 19 декларації, то з метою правильного визначення суми перевищення від'ємного значення над сумою, обчисленою відповідно до п.200^{1.3} ПКУ, в службовому полі рядка 19.1 уточнюючого розрахунку до декларації зазначається сума, обчислена на момент подання уточнюючого розрахунку.

Щодо зарахування сум бюджетного відшкодування ПДВ у рахунок сплати податку на прибуток

Мінфін у листі від 21.04.2017 N35130-12-10/11072 зазначив, що зарахування сум бюджетного відшкодування ПДВ у рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу з платежів (податку на прибуток), надходження яких розподіляються у пропорціях як до державного, так і до місцевих бюджетів, положеннями ПКУ не передбачено.

Мінфін про штрафи за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних

Мінфін у листі від 14.04.2017 №11310-09-10/10306 підтримав позицію ДФС щодо застосування штрафних санкцій за порушення граничного строку реєстрації/відсутності реєстрації в ЄРПН податкових накладних, визначених п.п.120^{1.1} та 120^{1.2} ПКУ, до всіх ПН, окрім тих, що складаються на постачання неплатникам ПДВ, які звільняються від обкладення ПДВ, і постачання неплатникам ПДВ, що обкладаються за ставкою ПДВ 0%.

За словами мінфінівців, відповідні штрафи застосовуватимуться й до зведених ПН, складених згідно з п.198.5 ПКУ, крім зведених ПН, які складаються в разі, якщо товари/послуги, необоротні активи призначаються для їх використання або розпочинають використовуватися в операціях, звільнених від оподаткування згідно зі ст.197, підрозд.2 розд.ХХ ПКУ, міжнародними договорами (угодами) (крім випадків здійснення операцій, передбачених пп.197.1.28 ПКУ, й операцій, зазначених у п.197.11 ПКУ).

Щодо застосування штрафів за невиконання вимог про виправлення допущених продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів ПН?

В роз'ясненні, розміщеному в категорії 101.27 ЗІР, ДФСУ вказала, що у разі подання покупцем заяви зі скаргою до податкової декларації з ПДВ за звітний податковий період контролюючий орган зобов'язаний провести документальну перевірку зазначеного продавця для з'ясування достовірності та повноти нарахування ним зобов'язань з ПДВ за такою операцією протягом 90 календарних днів з дня надходження такої заяви із скаргою.

У разі встановлення контролюючим органом, у ході документальної перевірки, проведеної за заявою покупця, помилок, допущених продавцем під час зазначення обов'язкових реквізитів ПН, передбачених п.201.1 ПКУ, це тягне за собою накладення на платника податку - продавця штрафу в розмірі 170 гривень та зобов'язання виправити такі помилки.

Після виявлення помилок обов'язкових реквізитів ПН відповідний структурний підрозділ контролюючого органу, що проводив перевірку складає податкове повідомлення-рішення за формою «ПН» (додаток 14 до Порядку N1204 від 28.12.2015).

Невиконання податкового повідомлення-рішення контролюючого органу з попередженням про необхідність

виправлення платником податків-продавцем зазначених помилок протягом 10 календарних днів, наступних за днем його отримання, тягне за собою накладення на такого платника податку штрафу у розмірах від 10 до 100% суми ПДВ, зазначеної в такій ПН, залежно від кількості днів прострочки невиправлення помилок.

Наслідки внесення зміни до умов договору в частині збільшення ціни товару/послуги і здійснення доплати покупцем

В роз'ясненні в ЗІР ДФСУ зазначила, що якщо на дату отримання передоплати постачальником - платником ПДВ була складена податкова накладна, а потім були внесені зміни до умов договору в частині збільшення ціни при незмінному обсязі та покупець здійснив доплату, постачальник повинен на дату доплати скласти розрахунок коригування до податкової накладної, складеної на дату отримання передоплати.

При подальшому постачанні товару/послуг, в цьому випадку, податкова накладна не складається.

В яких випадках не зазначається код УКТ ЗЕД та код послуг в податкових накладних

ДФСУ в роз'ясненні в ЗІР вказала, що код товару згідно з УКТ ЗЕД та/або код послуги згідно з ДКПП не зазначаються в податкових накладних, які складені з типами причини 04, 08, 09, 13, 15:

04 - Складена на постачання у межах балансу для невиробничого використання;

08 - Складена на постачання для операцій, які не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість;

09 - Складена на постачання для операцій, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість;

13 - Складена у зв'язку з використанням виробничих або невиробничих засобів, інших товарів/послуг не в господарській діяльності;

15 - Складена на суму перевищення бази оподаткування, визначеної відповідно до ст. ст. 188 і 189 ПКУ, над фактичною ціною постачання.

ПДФО

Чи здійснюється перерахунок нарахованого та утриманого ПДФО за ставкою 18% з доходів у вигляді дивідендів у зв'язку зі зміною ставки на 9%?

В роз'ясненні, розміщеному в категорії 103.25 ЗІР, ДФСУ вказала, що дохід у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих платниками єдиного податку, з 01.01.2017 оподатковується ПДФО за ставкою 9%.

Результати перерахунку по нарахованих доходах у вигляді дивідендів, відображається у звітності за ф. 1ДФ того періоду, в якому було проведено перерахунок сум податку. Уточнюючий розрахунок в цьому випадку не подається.

При цьому штрафи не застосовуються.

Оподаткування вартості проживання та проїзду працівників із роз'їзним характером робіт

В роз'ясненні із ЗІР ДФСУ вказала, що у разі якщо колективним договором визначено, що службові поїздки працівників в інші населені пункти є роботою, що має роз'їзний (пересувний) характер і не є відрядженням, то відшкодування витрат на проїзд до місця відрядження (роботи) і назад, а також на наймання житлового приміщення таким працівникам підприємством, слід розглядати як компенсаційні виплати, що включаються до складу заробітної плати і оподатковується за ставкою 18 відс., визначеною п. 167.1 ст. 167 ПКУ.

Оподаткування безоплатно отриманих корпоративних прав від фізичної особи

ДФСУ в ресурсі ЗІР роз'яснила, що згідно з пп.174.2.2 ПКУ вартість будь-якого об'єкта спадщини, що успадковується спадкоємцями (обдарованими), які не зазначені у пп. 174.2.1 п. 174.2 ст. 174 ПКУ, зокрема членами сім'ї спадкодавця першого та другого ступенів споріднення, оподатковується за ставкою, визначеною п. 167.2 ст. 167 ПКУ (5 відсотків).

Отже, у разі безоплатного отримання фізичною особою (не є членом сім'ї спадкодавця (дарувальника) першого та другого ступенів споріднення) доходу у вигляді корпоративних прав (частки в статутному фонді юридичної особи) від іншої фізичної особи - засновника підприємства за заявою, іншого документа про перехід чи передачу частки учасника у статутному капіталі товариства в цілях оподаткування податком на доходи фізичних осіб такий дохід слід розглядати як дохід, отриманий платником податку у дарунок, що підлягає оподаткуванню за ставкою 5 відсотків.

При цьому, фізична особа, яка безоплатно отримала корпоративні права (частку в статутному фонді юридичної особи) від іншої фізичної особи - засновника підприємства, повинна подати податкову декларацію про майновий стан і доходи до 1 травня року, наступного за роком, в якому було отримано такий дохід (пп. 49.18.4 п. 49.18 ст. 49 ПКУ).

Акцизний податок

Чи виникнуть податкові зобов'язання з акцизного податку при викраденні пального та подальшій компенсації його вартості?

В ресурсі ЗІР в категорії 116.13 ДФСУ повідомила, що викрадення пального та компенсація вартості втраченого пального винною особою не є операціями з реалізації пального в розумінні абз.2 пп.14.1.212 ПКУ.

Отже, у разі встановлення факту викрадення пального та компенсації вартості втраченого пального винною

особою за умови, якщо суб'єкт господарювання (власник пального) не здійснює реалізацію пального та використовує пальне лише для власних потреб, у нього **не виникатиме** обов'язку реєструватися платником акцизного податку та визначати податкові зобов'язання з акцизного податку.

ТЦО

Які операції за договором комісії підпадають під дію ст.39 ПКУ?

В листі від 26.04.2017 N9014/6/99-99-15-02-02-15 ДФСУ зазначила, що оскільки продаж товару на умовах комісії не передбачає переходу права власності на такий товар від комісіонера - резидента до покупця - нерезидента, такі операції також не підпадають під визначення контрольованих.

Однак, операції з продажу товарів між комітентом - резидентом та покупцем - нерезидентом підпадають під визначення контрольованих (якщо досягнуто критерії, встановлені пп.39.2.1.7 ПКУ) у випадку коли:

- покупець - нерезидент є пов'язаною особою з комітентом - резидентом;
- або країна резиденції покупця - нерезидента включена до переліку держав (територій), затвердженого КМУ на момент здійснення такої операції.

У цьому випадку комітент - резидент зобов'язаний в установлений термін подати звіт про контрольовані операції, здійснені протягом звітного податкового періоду.

Щодо подання звіту про контрольовані операції по операціям сплати роялті

Податковий орган в листі від 26.04.2017 N9015/6/99-99-15-02-02-15 зазначив, що якщо господарські операції з нарахування (сплати) роялті визнаються контрольованими відповідно до пп. 39.2.1 ПКУ, такі операції мають бути відображені у звіті про контрольовані операції.

Зазначені операції мають бути відображені у Звіті про контрольовані операції у звітному періоді, в якому відбулася господарська операція із нарахування (сплати) роялті, незалежно від рішення платника податків щодо відображення або невідображення сум таких роялті у складі витрат у декларації з податку на прибуток.

ТРУДОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Щодо можливості перенесення строків звітування підзвітною особою у разі її тимчасової непрацездатності

В листі від 13.05.2017 N175/5/99-99-13-02-03-16/ІПК ДФСУ зазначила, що положеннями пп.170.9.2 а) ПКУ **не передбачено** перенесення терміну подання працівником Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт та повернення суми надміру витрачених коштів, отриманих таким працівником на відрядження, у разі його тимчасової непрацездатності.

Отже, сума надміру витрачених коштів, неповернутих працівником у встановлені законодавством строки, включається до його загального місячного (річного) оподатковуваного доходу та оподатковується ПДФО та ВЗ на загальних підставах.

Несвоєчасне подання авансового звіту в разі витрачання працівником власних коштів: чи бути штрафом?

ДФСУ в ресурсі ЗІР в категорії 109.15 роз'яснила, що у разі придбання працівником за власні готівкові кошти товарів для потреб підприємства, а також використання власних коштів у відрядженні, авансовий звіт подається у визначені законодавством строки. При цьому, оскільки чинним законодавством визначено строки звітування саме за одержані під звіт кошти на відрядження та на виконання цивільно-правових дій, а також встановлено норму оподаткування надміру

витрачених коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт та не повернутих у встановлені строки, то у разі несвоєчасного подання авансового звіту при придбанні за власні кошти товарів для потреб підприємства (використанні власних коштів у відрядженні), **фінансові санкції не застосовуються.**

Розмір добових при відрядженні до ВЕЗ «Крим»

Контролюючий орган в ресурсі ЗІР в категорії 103.17 вказав, що ст.1 Закону N1207 від 15.04.2014 визначено, що тимчасово окупована територія України є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України.

Враховуючи зазначене, не включається до оподатковуваного доходу платника податку сума добових витрат, понесених найманим працівником на відрядження до ВЕЗ «Крим», не більш як **0,1 розміру мінімальної заробітної плати** (320 грн. в 2017), встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, в розрахунку за кожен календарний день такого відрядження, за умови наявності документів, визначених пп. 170.9.1 ПКУ.

В який термін працівник має повернути кошти, видані на відрядження, за умови що відрядження не відбулось?

Податковий орган в ресурсі ЗІР в категорії 103.17 нагадав, що згідно з п.11 розд. II Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон N59 від 13.03.1998 (регулює відрядження працівників бюджетних установ), якщо працівник отримав аванс на відрядження і не виїхав, то він повинен протягом трьох банківських днів з дня прийняття рішення про відміну поїздки повернути до каси підприємства зазначені кошти.

При цьому нормами законодавства не передбачено додаткових строків для здавання коштів до каси підприємства, отриманих як аванс на відрядження, у випадках, якщо відрядження не відбулось з

поважних причин (в тому числі у разі хвороби працівника).

Тобто, якщо працівник отримав аванс на відрядження і не виїхав, то він повинен протягом **трьох банківських днів** з дня прийняття рішення про відміну поїздки повернути до каси підприємства зазначені кошти.

Щодо застосування діапазонів («вилок») окладів

В листі Мінсоцполітики від 17.03.2017 N741/0/101-17/282 вказало, що під час застосування діапазонів («вилок») окладів провадиться атестація працівника, і за результатами атестації встановлюється оклад у межах діапазону по посаді, на якій працівник працює.

У штатному розписі встановлюється фіксований розмір посадового окладу (тарифної ставки).

Працівника демобілізовано: як оплачувати час візиту до військомату

Мінсоцполітики в листі від 31.03.2017 №1008/0/101-17/285 зазначило, що громадяни, звільнені з військової служби, у 5-денний строк після виключення зі списків особового складу військової частини зобов'язані прибути до районних (міських) військових комісаріатів для взяття їх на військовий облік.

Для виконання обов'язків, пов'язаних із узяттям на військовий облік, вони звільняються від роботи на час, необхідний для виконання зазначених обов'язків зі збереженням за ними місця роботи, обійманої посади та середньої зарплати.

За ці дні **середній заробіток зберігається за працівником** та нараховується йому з тієї самої середньої зарплати, за якою здійснювалась оплата за період військової служби.

Радянські нормативно-правові акти у сфері охорони праці більше не застосовуються на території України

Мінсоцполітики наказом від 10.04.2017 №592 визначило такими, що не

застосовуються на території України, 122 нормативно-правові акти у сфері охорони праці.

Перелік нормативно-правових актів СРСР, визнаних такими, що не застосовуються на території України, доступний за посиланням <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0561-17>.

Прийшли податківці, а штраф отримає від Держпраці

Постановою КМУ від 26.04.2017 №295 внесено зміни до Порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення (далі – Порядок).

Акт документальної виїзної перевірки ДФС, її територіального органу, під час якої виявлені порушення законодавства про працю, слугуватиме підставою для накладання штрафів за порушення законодавства про працю, передбачених ч.2 ст.265 КЗпП.

Однак, наскільки це правомірно, зважаючи на той факт, що навіть ДФС доходить висновку, що питання трудових відносин не належить до її компетенції, а знаходяться в правовому полі Мінсоцполітики. Трудові відносини й дотримання законодавства про оплату праці не є предметом перевірки органів ДФС.

Тож, схоже, що ДФС лише передаватиме такі акти до Держпраці, адже згідно з п. 2 Порядку штрафи накладаються Головою Держпраці, його заступниками, начальниками управлінь і відділів Держпраці та їх заступниками.

ІНШЕ

Внесено зміни до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерії

Наказом Мінфіну від 11.04.2017 №427 «Положення про документальне забезпечення записів у бух обліку»

приведене у відповідність до норм Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV.

Серед доповнень й уточнень його норм, зокрема:

1. Розширення його дій і на іншу звітність, що ґрунтується на даних бухгалтерського обліку.

2. Вилучено норму, за якою первинні документи повинні бути складені в момент проведення кожної господарської операції або, якщо це неможливо, безпосередньо після її завершення. Наразі лише вказується, що підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи

3. Якщо правилами документообігу підприємства передбачена можливість відображення господарської операції, щодо якої на момент закінчення складання облікових реєстрів бухгалтерського обліку за звітний період від контрагента в строки, установлені законодавством, не отримано первинного документа, підставою для перенесення інформації про таку господарську операцію до облікових реєстрів бухгалтерського обліку є належним чином оформлений внутрішній первинний документ (акт), складений посадовою особою, відповідальною за приймання-відпуск товарно-матеріальних цінностей, робіт і послуг.

Господарські операції, наведені у внутрішньому первинному документі (акті), оцінюються в порядку, визначеному НП(С)БО чи МСФЗ.

4. У місяці надходження від контрагента первинного документа щодо господарської операції, інформація про яку в минулих звітних періодах була перенесена до облікових реєстрів бухгалтерського обліку згідно з внутрішнім первинним документом (актом), до облікових реєстрів бухгалтерського обліку за звітний період переноситься інформація про таку господарську операцію, при цьому її обсяг зазначається шляхом коригування на суму різниці між оцінкою такої господарської операції за внутрішнім

первинним документом (актом) і первинним документом, отриманим від контрагента.

5. Уточнено, що помилки в первинних документах, облікових реєстрах і звітах, що створені ручним способом, виправляються способом «червоного сторно», додаткових бухгалтерських проводок або коректурним способом.

6. Зазначено, що контроль за дотриманням виконавцями графіка документообігу на підприємстві, в установі здійснюється головним бухгалтером або особою, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку підприємства, вимоги яких щодо порядку подання до місця обробки необхідних документів і відомостей є обов'язковими для всіх підрозділів і служб підприємства.

3 01.01.2018 індивідуальна податкова консультація, надана контролюючим органом до 31.03.2017, не підлягає застосуванню

Контролюючий орган в ресурсі ЗІР в категорії 135.05 нагадав, що п.39 підрозд. 10 «Перехідні положення» ПКУ передбачено, що індивідуальна податкова консультація, надана контролюючим органом у письмовій або електронній формі до 31.03.2017 (включно), звільняє платника податків (податкового агента та/або його посадову особу) від відповідальності, включаючи фінансову (штрафні санкції та/або пеню), за діяння, що містять ознаки податкового правопорушення, вчинені до 31.12.2017 року.

З 1 січня 2018 року індивідуальна податкова консультація, надана контролюючим органом у письмовій або електронній формі до 31.03.2017 (включно), не підлягає застосуванню.

Тому рекомендуємо всім хто користується індивідуальними податковими консультаціями оновити їх до 31.12.2017.

Методичні рекомендації щодо заповнення податкової декларації з податку на нерухоме майно у разі уточнення податкових зобов'язань

ДФСУ в Листі від 13.05.2017 №11897/7/99-99-12-02-03-17 надала рекомендації по заповненню уточнюючої податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Також в додатку до листа наведено декілька прикладів заповнення декларації.

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня за порушення строків сплати податкового зобов'язання по платі за землю, якщо платник податку не сплатив податкове зобов'язання, задеклароване в податковій декларації з плати за землю, а погашення податкового боргу відбулося внаслідок подання уточнюючої декларації щодо зменшення суми раніше нарахованих зобов'язань?

Контролюючий орган в ресурсі ЗІР в категорії 112.07 зазначив, що якщо податкове зобов'язання з плати за землю, самостійно визначене платником в податковій декларації, не сплачено протягом строків, визначених ПКУ, а погашення податкового боргу відбулося внаслідок подання уточнюючої декларації зі зменшенням суми раніше нарахованого зобов'язання, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу, передбаченого у п.126.1 ст.126 ПКУ, з урахування загального строку затримки сплати суми податкового боргу.

Також після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, на суму податкового боргу нараховується пеня відповідно до норм ст.129 ПКУ.

Чи передбачено відповідальність за несплату пені?

ДФСУ в ресурсі ЗІР в категорії 138.02 вказала, що нормами ПКУ не передбачена відповідальність за несплату пені.

Разом з цим сума непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ, є

податковим боргом відповідно до пп.14.1.175 ПКУ.

Застосування ФОПом РРО при реалізації технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту, лише в одній із господарських одиниць

В ресурсі ЗІР ДФСУ вказала, що якщо фізична особа - підприємець - платник єдиного податку другої або третьої груп здійснює реалізацію технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту лише в одній із господарських одиниць, то така особа зобов'язана проводити розрахункові операції за однаковим порядком на усіх структурних підрозділах, зокрема застосовувати РРО або розрахункові книжки та книги обліку розрахункових операцій на всіх інших господарських одиницях незалежно від асортименту товарів, оскільки законодавством передбачені вимоги до платника податків - суб'єкта господарювання, а не до його структурних підрозділів.

Як визначити вартість майна, отриманого засновником у разі виходу з числа засновників (ліквідації) емітента корпоративних прав, для розрахунку інвестиційного прибутку?

ДФСУ в ресурсі ЗІР в категорії 103.10 зазначила, що для цілей розрахунку інвестиційного прибутку фізособи засновника, вартість майна визначає професійний оцінювач відповідно до Національного стандарту N 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав».

НБУ знизив облікову ставку до 12.5% річних з 26.05.2017

Правління НБУ рішенням від 25.05.2017 №318-рш знизило облікову ставку з 13% до 12.5% річних з 26.05.2017.

Послаблення обмежень на валютному ринку

Постановою Правління НБУ №41 від 25 травня 2017 року "Про внесення змін до

деяких нормативно-правових актів Національного банку України" підвищено максимальний строк для розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів до 180 днів. Змін набули чинності з 26 травня 2017 року.

Крім того, з 12 червня 2017 року іноземні інвестори отримують можливість повертати вкладені в Україну кошти. Досі було заборонено купувати та перерахувати іноземну валюту, щоб повернути за кордон кошти, отримані іноземними інвесторами від продажу корпоративних прав, певних видів цінних паперів, внаслідок зменшення статутних капіталів юридичних осіб, виходу з господарських товариств іноземних інвесторів. Водночас для запобігання відтоку капіталу через тіньові схеми регулятор стежитиме, щоб ці операції відповідали визначеному переліку умов.

Постановою Правління НБУ № 44 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України" від 30 травня 2017 року:

- скасовано заборона на купівлю іноземної валюти у разі наявності у клієнта власних коштів на рахунках у сумі, що перевищує 100 тис. доларів США в еквіваленті. Раніше, за умови перевищення вказаної суми, клієнт мав виконувати зобов'язання за рахунок власної іноземної валюти.

- знімаються обмеження для фізичних осіб на переказ коштів за межі України для неторгівельних операцій. Раніше вони були обмежені сумою не більше 150 тис. грн на місяць (за винятком деяких випадків).

У той же час, з огляду на необхідність подальшої підтримки стабільності валютного ринку України, Національний банк вирішив зберегти дію вимоги про обов'язковий продаж надходжень в іноземній валюті з-за кордону на користь юридичних осіб на рівні 50%.

Щодо нарахування пені у сфері ЗЕД за ненадходження валютної виручки у разі безоплатного надання товарів нерезиденту

ДФСУ в ресурсі ЗІР відмітила, що у разі заповнення належним чином МД, в якій зазначено, що товар експортується на безоплатній основі та наявності договору про безоплатне надання товарів та інших документів, що підтверджують переміщення товару через митний кордон на безоплатній основі, а також у разі безоплатного експорту прав інтелектуальної власності без оформлення МД, обмеження передбачені Законом N 185 щодо термінів розрахунків не поширюються та пеня у сфері ЗЕД не нараховується.

Щодо курсу гривні при заповненні декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами

ДФСУ в ресурсі ЗІР відмітила, що при заповненні Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що належать резиденту України і знаходяться за її межами показники, що містяться у відповідних її розділах, підлягають перерахунку по офіційному курсу валюти України до іноземної валюти, що встановлений НБУ на 0 годин звітної дати, тобто на 0 годин 1 числа кварталу.

СУДОВА ПРАКТИКА

Органи ДФСУ під час прийняття декларації повинні перевіряти, чи до того органу вона подається

ВАСУ у справі N К/800/19377/16 від 25.04.2017 (<http://www.revestr.court.gov.ua/Review/66193701>) дійшов до висновку, що під час прийняття податкової декларації податковий орган перевіряє також і належність подання такої декларації саме до цього органу (в т.ч і при поданні декларації в електронному вигляді).

Строк в 1095 днів для списання помилково та/або надміру сплачених сум обраховується з дня фактичної сплати коштів

Постановою Львівського окружного адміністративного суду від 13.04.2016 у

справі №813/145/16 (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/57371165>) відмовлено у задоволенні позову платнику податків щодо визнання протиправною бездіяльність податкового органу та зобов'язання вчинити дії щодо повернення на поточний рахунок платника податків надміру сплачених грошових зобов'язань з податку на прибуток.

Свої позовні вимоги позивач обґрунтував тим, що остаточна сума переплати сформувалась пізніше, ніж стверджує податковий орган, шляхом подання уточнюючих документів, а також шляхом переведення переплати з податку на прибуток в рахунок сплати податку на доходи фізичних осіб.

Проте, суд висловив позицію, що строк в 1095 днів обраховується із дати платежу, а не від дати уточнення сум податків.

Також суд звернув увагу, що таке переведення грошових коштів підтверджує рух коштів по інтегрованій картці платника податків, а не рух зменшення чи нарахування зобов'язання, сплати зобов'язання, в той час як чинне законодавство під поняттям «рух» має на увазі «відсутність зменшення та нарахування зобов'язань або нарахування, які мають нульове значення, та сплати».

В рішенні по суті спору судом було відмовлено в задоволенні позовних вимог у зв'язку із пропуском платником податків строку звернення для повернення суми переплати.

Зазначимо, що постанова суду залишена в силі судом апеляційної інстанції (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/62819151>), але у 2017 оскаржена платником податків до Вищого адміністративного суду України (інформація про прийняття рішення судом касаційної інстанції наразі відсутня).

Для Вас ми завжди на зв'язку

+38 (044) 220 02 30
+38 (044) 220 02 31

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

